

Politisk plattform for Landsforeningen for barnevernsbarn

Revidert på landsmøtet 26.4.2015

Dette er LFB's sin politiske plattform. LFB arbeider kontinuerlig med den og vil kunne føye til flere punkter etter hvert og eventuelt endre tekst i samsvar med det som kommer fram på landsmøtet og/eller fra våre medlemmer og det som skjer i barnevernet.

1

Akkutt plasseringer

Alle akkutt plasseringer må gjennomføres på en minst mulig traumatisk måte. Uansett hvor riktig plasseringen er så oppleves det traumatisk for barnet. Barn som akkutt plasseres skal tilbys hjelp til håndtering av det som har skjedd. Vedkommende som skal hjelpe barnet skal da møte barnet der han/hun er slik at barnet slipper å dra til et fremmed kontor.

Barnevernsvakt

Alle barn skal ha tilgang til akutt hjelp. Dette er ikke tilfelle i dag og LFB ønsker dette lovfestet. Omsorgssvikt skjer ikke nødvendigvis innenfor kontortid.

Alarmtelefonen er et flott tiltak og vi håper at den kommer til å styrkes og at det fortsetter. Vi synes også det er viktig å si at alarmtelefonen ikke erstatter barnevernsvakt.

Begreper

LFB mener at det ikke nødvendigvis hjelper å endre begreper da det er først og fremst innholdet det må gjøres noe med. Det kan ofte vise seg at nye begrep etter en stund likevel har det samme innholdet og endringen har dermed ikke ønsket effekt.

Det kan likevel være enkelte ord som er svært negativt ladet som man bør se på men det er viktig og samtidig har en klar tiltakskjede og målsetning om endring av innhold. Slike begreper kan være. Avlastningshjem, beredskapshjem, besøkshjem, barn med atfersproblematikk

Biologiske prinsipp vs tilknytningsprinsippet

LFB mener at tilknytning skal vektlegges mer enn det biologiske prinsipp når det gjelder omsorgsansvar. Det er også viktig at barnet har en mulighet til å kjenne sine opprinnelige foreldre. Det er videre viktig at barn har en reell mulighet til å få være med sine søsken og øvrige familie.

Vi støtter Raundalen utvalget i at det skal utviklingsstøttende tilknytning skal veie tyngre enn det biologiske prinsipp. Barnet beste skal veie tyngst.

Brukermedvirkning

LFB mener at medvirkning er et av de viktigste satsningsområdene som Bufdir og Bld har. Vi mener at det er den eneste måten barnevernet kan bli bedre på. Vi ønsker å skille mellom 2 nivåer: individ og system. Begge deler er like viktig.

LFB synes det er også viktig å understreke at når man skal vurdere/føre tilsyn med om brukermedvirkning har funnet sted så må man spørre bruker selv.

Brukermedvirkning på individnivå

Brukermedvirkning på individnivå innebærer at den enkelte bruker har innflytelse og påvirkning på, eget hjelpe- eller behandlingstilbud. Brukermedvirkning på individnivå skjer i sammenhenger hvor den enkelte bruker er i direkte dialog med fagpersoner om forhold relatert til egne behov.

For at medvirkningen skal være reell må bruken være informert om sine rettigheter.

Brukermedvirkning på systemnivå

Brukermedvirkning på systemnivå innebærer at brukere ikke bare skal kunne påvirke egen sak, men også ha innflytelse på utforming, gjennomføring og evaluering av tjenestetilbudet generelt. Brukermedvirkning på systemnivå skjer ofte ved at oppnevnte brukerrepresentanter er med på å utforme og kvalitetssikre tjenestene på et generelt og overordnet nivå.

Enslige mindreårige asylsøkere (EMA), asylsøkere og flyktninger

LFB mener at enslige mindreårige asylsøkere er en ekstra sårbar gruppe som har behov for spesielt vern og god rettssikkerhet. LFB mener at alle EMA under 18 år bør være i barnvernet og ikke bare til 15 år som i dag.

LFB foreslår at det opprettes et bredt faglig sammensatt team som skal være tilstede hos UDI og transittmottakene, for å kunne ivareta barns rettigheter, behov og beskyttelse. Teamet vil kunne veilede og bistå både barne og foreldrene når de kommer til landet.

LFB mener at det bør jobbes for en bredere integrering av asylfamilier og mer undervisning i norsk, samt det norske samfunnets regler. Vi mener at det må være et spesielt fokus på kvinner og at det skal brukes nøytrale tolker i arbeidet.

Ettervern

LFB vil ha lovfestet rett til det ettervern til fylte 23 år. LFB er opptatt av at barnevernsbarn får en reelt tilbud om ettervern som er tilpasset den enkeltes behov. Det bør være en plikt å informere godt om ettervern i god tid før fylte 18 år. Ettervern kan inneholde økonomiske tiltak men bør i større grad ta hensyn til behov utover det. Barnevernet må også sette fokus på den sosiale og psykiske siden av livet. Det bør etableres et godt voksent nettverk og ungdommen må få hjelp til å mestre hverdagen med sikte på å bli selvstendig.

Flerkulturelt barnevern

LFB skal jobbe for økt kultur- og religionsforståelse i barnevernet.

LFB mener at det er behov for informasjonsmateriale på flere språk enn bare engelsk og norsk. Dette vil gjøre det lettere for barn og voksne med annen etnisk bakgrunn til å forstå hva barnevernet har som oppgave.

LFB ønsker at det lages informative videoer om barnevernet i de språk som er mest representert i Norge. Dette for å øke kunnskapen om barnevernet og sikre tidlig intervensjon.

Det trengs flere tolker som snakker ulike språk, slik at de kan være med på å kommunisere mellom den minoritetsspråklige og barnevernet. Vi vil ikke at barn og andre familiemedlemmer skal være tolk i barnevernssaker.

3

Fosterhjem

Det er positivt med fosterhjem og det kan være godt for mange barn med omsorgsovertakelse. Det er viktig at det er en god match og at barnet selv kan være med i prosessen på å finne de riktige fosterforeldrene. Ved valg av fosterforeldre skal det bli tatt hensyn til barnets livssyn. LFB mener at man kan bli fosterforeldre uavhengig av etnisitet og seksuell legning.

De som skal være fosterforeldre må være dyktige men mest av alt gode og varme og inkluderende. De skal være stabile, ha et godt hjerte og være personlig egnet. Det bør stilles høye krav for å kunne bli fosterforeldre. Fosterforeldre må få den hjelp og veiledning som de trenger, og alle skal gjennomføre PRIDEkurs eller tilsvarende.

Hvis et barn plasseres i et slektsfosterhjem skal det stilles krav om at fosterforeldrene gjennomfører Pridekurs innen 6 måneder så man unngår beredskapshjem og får en rask plassering.

Alle plasseringer må gjøres slik at man unngår flyttinger og brudd.

Ikke alle barn ønsker å være i fosterhjem. Det bør vi respektere og de bør få et annet egnet og godt tilbud. Noen barn trenger noe annet enn fosterhjem.

Fritid med mening

Mange barnevernsbarn lever med lite penger. Det gjelder både de som har tiltak i hjemmet og de som er plassert. Vi ønsker at det settes mye større fokus på at barnevernsbarn har en meningsfull fritid. Nødvendig utstyr skal dekkes og det skal legges til rette for at de skal kunne komme seg frem og tilbake fra aktivitetene uansett hvor de bor og under hvilket tiltak de er. Eller det skal legges til rette for tilsvarende aktivitet på nytt bosted. Det er viktig å spørre barnevernsbarna om hva de ønsker og lytt til det.

Hjelpetiltak

Det er viktig at det finnes mange type hjelpetiltak. Tiltakene skal tilpasses barnet og ikke omvendt. Barn bør få det tiltaket som er best for dem og de skal få si hva de trenger og hva de synes om tiltaket. Tiltakene må evalueres minimum en gang i året og aller helst to for å sikre at det er rett tiltak. Det kan være negativt for barn og unges utvikling om tiltaket ikke fungerer. Så det er viktig med riktig tiltak med engang.

LFB mener at barnevernet burde samarbeide med flere instanser som blant annet NAV når det gjelder ettervern

Innsyn i egen sak

Alle barnevernsbarn skal aktivt få informasjon om at de har rett til innsyn i egen sak når de fyller 15 år. De skal også få vite at det er mulig å se mappen sin etter at de er ute av barnevernet.

Institusjon

LFB mener at noen kan få stort utbytte av å bo på en god institusjon. Men det er viktig at det er nok institusjoner som gir tilbud som passer til flere. Det er ikke bra om noen må bo et sted som ikke passer i forhold til behov. Det er viktig at ungdom blir hørt i valget av bosted og hva de har behov for. Alle institusjoner skal ha medvirkning i fokus. Alle institusjoner skal fungere så nært opp til et hjem som mulig både i hverdagen, feriene og i høytidene. Institusjonene skal forberede de som bor der på livet etterpå. De som jobber på institusjoner skal være varme og kloke mennesker som bryr seg om ungdommene.

Klage på barnevernet

LFB mener at det er altfor vanskelig i dag å klage på barnevernet. Det er få som vet hvordan de skal gjøre det. Vi synes at det skulle være et eget barnevernombud hvor det skulle være lett å henvende seg.

Kontakt med søsken

Ved omsorgsovertakelse kan vi ofte se at barnevernsbarn mister kontakt med søsken og øvrig familie de føler bånd til (tanter, onkler, besteforeldre etc). LFB ønsker at fylke nemndene og barneverntjenestene setter fokus på dette når de skal avgjøre samvær.

NAV

LFB synes at NAV burde ha plikt til å sjekke om de voksne som er på NAV om de har barn og om hvordan de har det.

Omsorgsovertakelse

De fleste i LFB som har blitt tatt ut av hjemmet mener at dette burde ha skjedd tidligere. LFB vil understreke likevel at forutsetningen for en omsorgsovertakelse er at barnevernet kan gi en bedre omsorg enn foreldrene kan.

Opprinnelige (biologiske) foreldre

Det er nå den enkelte barneverntjeneste som skal følge opp foreldre etter omsorgsovertakelse. Det viser seg vanskelig i en del tilfeller. LFB mener at det bør vurderes om det skal legges til en uavhengig instans. Det er viktig for mange barn at foreldrene ivaretas etter at barnet/barna har flyttet. Mange barn har passet på sine egne foreldre og må vite at noen har overtatt slik at de kan legge de bekymringene fra seg.

Psykisk og fysisk helse

Det er viktig at det settes fokus på barnevernsbarns psykiske og fysiske helse. Det kan være bra å samarbeide med frivillige organisasjoner og idrettslag.

BUP er bra men ikke det eneste alternativet. Noen kan ha bedre nytte av helsesøstre, miljøterapeuter, skolen og andre.

Det er viktig at hjelp i forhold til psykisk helse skjer det barnet er trygt.

Samarbeid mellom barneverntjenester og andre

LFB er bekymret over at det går an å flytte seg vekk fra barnevernet. Det skjer fra kommune til kommune og til utlandet. Vi er bekymret over at det er barn som har blitt tatt med til utlandet og som ikke får hjelp.

Samvær etter omsorgsovertakelse

Det kan være viktig for barn å ha god og jevnlig kontakt med sine foreldre. Samvær skal være etter barnets ønske og behov. Hvis barnet ikke ønsker samvær skal ikke barnet tvinges til dette selv om nemnda har fastsatt dette.

Det er viktig for mange barnevernsbarn å få være sammen med og ha kontakt med sine søsken og slekt (besteforeldre, tanter, onkler osv). Barnet skal lyttes til når det gjelder alle samvær.

Små vs store kommuner

LFB mener at det bør være minimum 5 fagstillinger pr barneverntjeneste. Dette er for å sikre kontinuitet og kvalitet. Dette er i samsvar med det også FO (Fellesorganisasjonen) mener.

Tidlig inn

De aller fleste i LFB sier at barnevernet kom for sent med for lite. Vi ønsker at det skal settes sterkt fokus på å fange opp barn som ikke har det bra så tidlig som mulig. Det kan forhindre mange traumer og skader på barn. Jo tidligere man kommer inn dess lettere tiltak behøves som oftest. Unntaket fra dette er der hvor barn utsettes for vold og overgrep.

LFB mener at alle utdanninger som har med barn å gjøre (føreskolelærer, lærer osv) skal ha barnevern på timeplanen. De skal vite hva de skal se etter og hva de da skal gjøre. De bør også bli undervist av noen med erfaringskompetanse.

Tillittsperson

LFB mener at det kan være positivt med en egen tillittsperson for alle barnevernsbarn. Det skal være en som barnet selv har valgt. Videre bør det sikres at han/hun er der over lengre tid og selv om barnet skulle flytte. Det bør derfor være en dekning av utgifter. LFB synes også det er viktig hvem som engasjerer tillittspersonen. Vi stiller derfor spørsmålstegn ved om det er barneverntjenesten som skal gjøre det.

Tilsynsfører

LFB mener at alle som bor i fosterhjem skal ha en tilsynsfører som de har tillitt til og som er

der over lang tid. Vi er bekymret over at det ikke er tilfelle. Dette er en av de få mulighetene vi har for kontroll av fosterhjem. Fosterbarn skal få si sin mening om hvem de ønsker og ikke ønsker som tilsynsfører. Det er også viktig at barneverntjenesten følger opp rapporter fra tilsynsførerne. Det bør derfor utføres kontroll med om barneverntjenestene gjør akkurat det.

Tilsyn institusjoner

Det er viktig at det føres et godt tilsyn på institusjonene. Det skal være en forutsetning at tilsynet snakker med de fleste som bor der og på en slik måte at de sier hva de egentlige mener.

Tvang

LFB ønsker ikke at barnevernsbarn skal utsettes for unødvendig bruk av tvang på institusjon eller i fosterhjem. Vi ønsker også at det skal være tydeligere retningslinjer for hva som er tvang og hva som er oppdragelse og mindre rom for skjønn i barnevernloven.

LFB mener at det skal utarbeides flere retningslinjer og regler for bruk av tvang. Tvang oppleves i mange situasjoner som traumatisk, og skal derfor kun brukes som en siste mulighet når alt annet er forsøkt. Det er også viktig at det enkelt barn blir fulgt opp godt etter bruk av tvang.

Det skal være strengere krav til bruk av skjerming/isolasjon av ungdom i institusjon. Ungdommen skal få skrive sin egne forklaring på tvangsprotokollen i et eget brev som blir forseglet og sendt til fylkesmann, saksbehandler og eventuelt andre instanser.

LFB mener det burde finnes et bedre, mer styrket og uavhengig kontrollorgan som er lett tilgjengelig for barnet hele tiden. Kontrollorganet skal ivareta barnets interesser, være en trygghet og en lett tilgjengelig person å henvende seg til dersom noe er galt. Formålet er å være en "vaktbikkje" på barnets vegne og hindre maktovergrep i fosterhjem, på institusjoner og liknende tiltak.

Utdanning

LFB mener at det bør settes et langt større fokus på utdanning for barnevernsbarn. Utdanning er en av de viktigste beskyttelses faktorene og bidrar til økt sannsynlighet for jobb og dermed økonomisk uavhengighet. Det bør være en bedre samarbeid mellom barnevernet og NAV.